

विश्वासीहरूको निम्ति लेखिएको  
पवित्र बाइबलको टिप्पणी

मलाकीको  
पुस्तकको टिप्पणी

विलियम म्याक डोनाल्ड

Title of the English Original:

**Believer's Bible Commentary by William  
MacDonald**

Indian Publisher of the English Original:

**Authentic Media, Medchal Road, Suchitra  
Junction, Secunderabad – 500 067, India**

ISBN of the English Original: ISBN 9789381905593

Copyright of the English Original: © 1995 by Christian  
Mission in Many Lands, Inc. P.O. Box 13, Spring Lake,  
NJ 07762, USA [www.cmml.us](http://www.cmml.us)

Copyright of the Nepali translation: © 2017 by Christian  
Mission in Many Lands, , Inc. P.O. Box 13, Spring Lake,  
NJ 07762, USA [www.cmml.us](http://www.cmml.us)

Publisher of the Nepali translation:

जीवन मार्ग प्रकाशन  
पी.ओ. बोक्स नं. २३  
पी.ओ. कालिम्पोङ्ग - ७३४३०१  
दार्जीलिङ्ग, पश्चिम बंगाल  
भारत

Please visit our webpage for additional literature.

These publications are available as pdf files from:

[www.nbcinepal.org](http://www.nbcinepal.org)

or write to: [nbcinepal@gmail.com](mailto:nbcinepal@gmail.com)

## मलाकीको पुस्तकको भूमिका

‘म मलाकीको पुस्तक केसित तुलना गर्नु ? यो त एउटा धेरै बितिसकेको साँझजस्तो हो, र यस साँभसित एउटा लामो दिन सिद्धिएको छ; तर यो पुस्तक एउटा प्रातः कालसित पनि तुलना गर्न सकिन्छ, र यस प्रभातते आफ्नो कोखमा एउटा महिमित दिन गर्भको फलको रूपमा बोक्छ ।’

श्री कार्ल एफ. नागल्सबाक

### क) ग्रन्थ-सूचिमा यस पुस्तकको विशिष्ट स्थान

मलाकी नामको अर्थ ‘मेरो सन्देशवाहक’ हो; तर हुन सक्छ, यस नामको पूरा रूप ‘मलाकियाह’ होला, जसको अर्थ ‘परमप्रभुको सन्देशवाहक’ हो । मलाकीको विशेषता र सौभाग्य केमा थियो ? उनले भविष्यवक्ता-हरूमध्ये अन्तिम भविष्यवक्ता हुन पाए, साथै उनले पुरानो नियम र नयाँ नियम – यी दुईवटा नियमहरूको बीचमा पुलको काम गर्न पाए; किनकि उनले बापिस्मा दिने यूहताको बाटो हेदैथिए, साथै प्रभु येशूको आगमनको बाटो पनि हेदैथिए ।

अनौठो कुरा के हो भने, कसै-कसैको विचारमा, मलाकीको भविष्यवाणी गुमनामको रचना हो, अनि यो नाम एत्रा वा अरू कुनै लेखकको निम्नि दिइएको काल्पनिक नाम मात्र हो अरे । अनि मण्डलीका केही पूर्वजहरू पनि थिए, जसले यस पुस्तकका लेखकलाई एकजना स्वर्गदूत ठान्थे; किनकि ग्रीक र हिन्दू भाषामा स्वर्गदूत वा सन्देशवाहकको निम्नि एउटै शब्द प्रयोग गरिन्छ ।<sup>1)</sup>

अनि मलाकीको पुस्तकको शैली विशेष हो; किनकि यसको शैली जुवारी खेलेको जस्तै

प्रश्न-उत्तरहरू दिइएको शैलीमा लेखिएको छ; यही कारणले कसै-कसैले उनलाई ‘हिन्दूहरूका सुकरात’ भने नाम दिएका छन् ।

### ख) यस पुस्तकको लेखक को हुन् ?

यहूदी परम्पराले के भन्छ भने, मलाकीचाहिँ ‘महासभाघर’का सदस्य थिए, र जबूलून इलाकाको सुपा भन्ने ठाउँका लेवी थिए अरे; तर हामी यी भविष्यवक्ताको विषयमा उनको पुस्तकमा लेखिएको जानकारी बाहेक अरू केही पनि निश्चित जान्दैनन् । उनलाई एक साहसी र गम्भीर लेखकको रूपमा लिन हाम्रो निम्नि तर्कसँगत कुरा हो । अनि मलाकीले चाहिँ हागै र जकरियाको साथमा निर्वासन-उत्तरमा बाँचेका यहूदीहरूलाई आवान गरेर तिनीहरूलाई परमेश्वरसँग व्यवस्थाअनुसारको सम्बन्धमा फर्काएर ल्याउन खोजे ।

### ग) यस पुस्तकको लेख्ने मिति के हो ?

कुरा स्पष्ट छ, कि मलाकीले ख्रीष्टपूर्व ५३८ सालापछि आफ्नो यो पुस्तक लेखें; किनभने उनले राज्यपालको निम्नि<sup>2)</sup> प्रयोग गरेको शब्द निर्वासन-उत्तरको शब्द थियो । अनि यो पनि सुस्पष्ट छ, कि अरू दुईजना निर्वासन-उत्तरका ‘साना’ भविष्यवक्ताहरू हागै

## ४ □ मलाकीको पुस्तकको टिप्पणी

र जकरिया सेवारत भएको समयभन्दा पछिको समयमा उनले आफ्नो पुस्तक लेखे; किनकि मलाकीको पालोमा मन्दिरको पुर्निमाण-कार्य समाप्त भइसकेको थियो र त्यसका रीतिविधिहरू पनि पुनर्स्थापित भइसकेका थिए, अनि वास्तवमा, निकै समय बितिसकेको हुनुपर्छ, नत्र ता तिनीहरूको बीचमा यस प्रकारको आत्मिक अधोगति कसरी शुरु हुन सक्यो त, मलाई भत्रहोस्! अनि यस्तलमका पर्खालहरूको पुर्निमाण पनि भइसकेको थियो।

यसो हो भने, मलाकीको पुस्तकको लेख्ने मितिचाहिँ खीष्टपूर्व ४७० र ४६० सालको बीचमा निर्धारित गर्ने उचित देखिन्छ।

### घ) यस पुस्तकको सन्दर्भ र यसको विषयवस्तु के-के हुन्?

मलाकीको पुस्तकमा प्रस्तुत गरिएका समस्याहरूचाहिँ र नहेम्याहको पुस्तकमा पेश गरिएका समस्याहरू उस्तै-उस्तै भएका रहेछन्: यहूदीहरूले अन्यजाति मानिसहरूसँग मिसित, अवैद्य विवाह गरेका थिए, अनि आपसमा पैसाको लेनदेनका व्यवहारहरूमा अन्याय व्यापक थियो, साथै तिनीहरूले परमेश्वरको भवनबाट दर्शासहरू रेकिराखेका थिए, र तिनीहरूको बीचमा सामान्य आत्मिक चिसोपन र उदासीनता फैलिएको थियो। कि त यी समस्याहरू नहेम्याहको पुस्तकमा प्रस्तुत गरिएका समस्याहरू थिए होलान्, कि त उस्तै समस्याहरू यहाँ फेरि दोहोरिए, कि त यी समस्याहरूले यहाँ निरन्तरता पाए।

निर्वासन-उत्तरमा बाँचेका यहूदीहरूसँग आफ्नो धार्मिक जीवनको सम्बन्धमा कुनै जोश

र जागर थिएन, तिनीहरू मनतातो थिए; यसकारण मलाकीले तिनीहरूलाई जागृत गराउन खोजे, र यसो गर्नको निम्ति उनले यी अविश्वासयोग्य मानिसहरूसँग कुरा गर्दा छलफल गर्ने सजीव तरिका अपनाए।

कितिले हाम्रो ध्यानमा के राख्न खोजेका छन्, कि मलाकीले सठीक नाम पाए; किनकि उनको नामको अर्थ ‘मेरो दूत’ वा ‘परमप्रभुको सन्देशवाहक’ हो; किनभने यस पुस्तकका चारवटा छोटा-छोटा अध्यायहरूमा यी भविष्यवकाले तीनजना सन्देशवाहकहरूलाई बयान गरे; मलाकी २:२ पदमा उनले परमप्रभुको पूजाहरीलाई, मलाकी ३:१<sup>४</sup> पदमा बप्तिस्मा दिने यूहन्नाको अगमन नभएसम्म भविष्यवाणीको आवाज चार शताब्दीसम्म चुप रह्यो।

मलाकीको पुस्तकमा पुरानो नियमको अवधिमा परमप्रभुले आफ्ना जनहरूसँग अन्तिम अनुरोध गर्नुभएको कुरा लेखिएको छ। त्यसपछि बप्तिस्मा दिने यूहन्नाको आगमन नभएसम्म भविष्यवाणीको आवाज चार शताब्दीसम्म चुप रह्यो।

निम्न कुरामाथि ध्यान दिन लायक छ; किनकि केही आलोचकहरू छन्, जसले मलाकीको भविष्यवाणी र अन्य भविष्यवाणीहरूको लेख्ने मिति धेरै यता सारेका छन्; तर यो सुनिश्चित छ, कि यी पवित्र लेखहरू बप्तिस्मा दिने यूहन्ना र प्रभु येशुको समयमा होइन, तर त्यो समयभन्दा धेरै अघि लेखिए। यसकारण बुभनुहोस्: यी पवित्र लेखहरू साँचो भविष्यवाणीहरू हुन, तर केही विनाशकारी आलोचकहरूले दाबी गरेअनुसार यी लेखहरू ‘भविष्यवाणीको रूपमा लेखिएका इतिहासका विवरणहरू’ पटकै हुँदै होइनन्।

## रूपरेखा

- खण्ड १)** मलाकी १:१-३:१५: इस्ताएली जातिको विरुद्धमा परमप्रभुका आरोपहरू, तिनीहरूका जवाफहरू र उहाँका न्यायहरूको धम्की
- क) मलाकी १:१-५: तिनीहरूको कृतञ्जता
  - ख) मलाकी १:६-१४: पूजाहारीहरूद्वारा कतिपय अशुद्ध कार्यहरू भए
  - ग) मलाकी २:१-९: पूजाहारीहरूलाई उनीहरूको दोष देखाइएको
  - घ) मलाकी २:१०-१६: सम्बन्ध-विच्छेद र विवाहको सम्बन्धमा आएको मिलावट
  - ङ) मलाकी २:१७: परमेश्वर पवित्र हुनुहुन्छ र उहाँले न्याय गर्नुहुनेछ भन्ने सम्बन्धमा मानिसहरूको इन्कार यस प्रकारको छ
  - च) मलाकी ३:१-६: अन्तराल विषय: मसीह न्याय गर्न आउनुहुनेछ
  - छ) मलाकी ३:७: मानिसहरूको पछिहटाइ
  - ज) मलाकी ३:८-१२: दर्शासहरू र भेटीहरूको विषयमा परमेश्वरलाई लुटिएको
  - झ) मलाकी ३:१३-१५: परमेश्वरको विरुद्धमा भूटा आरोपहरू लगाइएका
- खण्ड २)** मलाकी ३:१६-४:६: बाँकी रहेका यहूदीहरूले पाउने आशिष र दुष्टहरूले भोग्नुपर्ने न्यायको दण्ड
- क) मलाकी ३:१६-१८: बाँकी रहेका विश्वासयोग्य जनहरूको पुनर्स्थापना
  - ख) मलाकी ४:१: दुष्टहरूको न्याय
  - ग) मलाकी ४:२-३: मसीह बाँकी रहेका यहूदीहरूकहाँ आउनुहुनेछ
  - घ) मलाकी ४:४-६: आज्ञाकारी हुन अन्तिम आग्रह गरिएको, साथै भविष्यवक्ता एलियाको आगमन प्रतिज्ञा गरिएको

# मलाकीको पुस्तकको टिप्पणी

## खण्ड १

**मलाकी १:१-३:१५:**

इस्त्राएली जातिको विरुद्धमा  
परमप्रभुका आरोपहरू,  
तिनीहरूका जवाफहरू र उहाँका  
न्यायहरूको धम्की

क) मलाकी १:१-५: तिनीहरूको कृतज्ञता

यस पुस्तकको पहिलो अध्यायमा के छ ? परमप्रभुले इस्त्राएली जातिका मानिसहरूको विरुद्धमा केही आरोपहरू लगाउनुहुन्छ, जुन आरोपहरू मानिसहरूले कडा खण्डन गर्छन् । पहिले परमप्रभुले तिनीहरूप्रति आफ्नो प्रेमको तर्क पेस गेर आफ्नो मुद्दा लझनुहुन्छ; तर तिनीहरूले उहाँलाई चुनौती दिएर ‘तपाईंले हामीलाई कुन प्रकारले प्रेम गर्नुभयो ?’ भनेर ‘यो कुरा प्रमाणित गर्नुहोस्’ भन्छन् । अनि उहाँ ठीक त्यही गर्नुहुन्छ । उहाँले याकूबलाई प्रेम गर्नुभएको र एसावलाई त्यागनुभएको कुरा तिनीहरूलाई सम्भन्ना गराउनुहुन्छ । किनकि

तिनीहरू त याकूबका सन्तान थिए । तर एसावका सन्तान, ती एदोमीहरूमाथि उहाँका न्यायहरू आइपरे र आइपर्नेथिए । यसैले इस्त्राएलीहरूले आफ्ने आँखाहरूले एदोम देश उजाड भएको देखेथिए र यसको निम्नि परमेश्वरलाई श्रेय दिनेथिए ।

ख) मलाकी १:६-१४: पूजाहारीहरूद्वारा कतिपय अशुद्ध कार्यहरू भए

मलाकी १:६: त्यसपछि परमप्रभुले पूजाहारीहरूलाई उहाँको नाम अवहेलना गरेको, तुच्छ ठानेको अनि उहाँको अनादर गरेको र उहाँलाई उहाँलाई दिनुपर्ने सम्मान नदिएको आरोप लगाउनुहुन्छ । तर तिनीहरूले आफ्नो अपवित्र व्यवहारको निम्नि उहाँबाट प्रमाण माग्छन् ।

मलाकी १:७-८: तब परमप्रभुले तिनीहरूलाई ‘तिमीहरूले अशुद्ध भेटीहरू ल्याएका’ भने दोष लगाउनुहुन्छ । तर तिनीहरूले यो दोष पनि खण्डन गर्छन् । तब उहाँले तिनीहरूलाई तिनीहरूको व्यवहार केकस्तो थियो, सो सम्भाउनुहुन्छ; किनकि तिनीहरूको विचारमा परमप्रभुको निम्नि कुनै पनि कुरा तुच्छ हुँदैनथियो, तर जे पनि चल्थियो । किनभने तिनीहरूले अन्धा र लङ्घाडा बलिपशुहरू चढाउँथे, जब यस्ता रोगी पशुहरू आफ्ना राज्यपाललाई चढाउने तिनीहरूको हिम्मत थिएन ।

**मलाकी १:९:** यसकारण भविष्यवक्ता मलाकीले तिनीहरूलाई 'तिमीहरू आफ्ना पापहरूबाट पश्चात्ताप गरेर परमेश्वरको क्रोधबाट बच' भने आग्रह गर्छन्।

**मलाकी १:१०:** यस अवस्थामा सेनाहरूका परमप्रभुको चाहना यस प्रकारको थियोः कसैले मन्दिरका ढोकाहरू बन्द गरोस् र यस किसिमका बलिदानहरू चढाउने काम रोकियोस् । किनभने यस्ता बलिदानहरू उहाँको निम्ति कुनै हालतमा पनि ग्रहणयोग्य थिएनन् ।

**मलाकी १:११:** 'किनकि सूर्योदयदेखि सूर्यास्तसम्म अन्यजातिहरूको बीचमा मेरो नाम महान् हुनेछ, र हरेक ठाउँमा मेरो नामको निम्ति धूप र शुद्ध भेटी चढाइनेछ; किनकि अन्यजातिहरूको बीचमा मेरो नाम महान् हुनेछ, सेनाहरूको परमप्रभु भनुहुन्छ ।' ठिकैं छ, परमप्रभुका जनहरूले उहाँको नामको आदर नगर्न, तर उहाँले अन्यजातिहरूको बीचमा आफ्नो नामको योग्य महिमा र सम्मान पाउनुहोस्थियो ।

**मलाकी १:१२-१४:** किनकि यहूदीहरूले मन्दिरका पवित्र चीजहरू तुच्छ ठान्थे, र तिनीहरू परमेश्वरको सेवा गर्नमा थाकेका थिए । परमप्रभुबाट ती सबैमध्य एउटा श्राप आइपर्नेथियो, जसले खोट भएको बलिपशु ल्याउँथे र त्यो पशु बलिदानको रूपमा परमेश्वरलाई चढाउँथे । किन? किनभने सेनाहरूका परमप्रभु महान् राजा हनुहुन्थियो, र अन्यजातिहरूको बीचमा मानिसहरूले उहाँको नामको भय मान्नुपर्नेथियो ।

**ग) मलाकी २:१-९:** पूजाहारीहरूलाई उनीहरूको दोष देखाइएको

पूजाहारीहरूले पश्चात्ताप गर्नुपरेको थियो र आफ्ना चालहरू बदली गर्नुपरेको थियो । उनीहरूले पश्चात्ताप गर्दैनेथिए भने उनीहरूमाथि भयानक न्याय आइपर्नेथियो ।

उनीहरूको निम्ति गम्भीर चेताउनी यही थियो । उनीहरूसँग परमेश्वरले प्राचीन समयका पूजाहारीहरूको कुरा उठाउनुभयो; किनकि त्यस जमानाका पूजाहारीहरू लेवीसँग बाँधिएको परमेश्वरको करारप्रति विश्वासयोग्य रहेका थिए । तर अबचाहिँ पूजाहारीहरू पूरा भ्रष्ट थिए; अनि यही कारणले परमेश्वरले उनीहरूलाई सबै मानिसहरूको सामु तुच्छ र नीच तुल्याउनुभयो ।

**घ) मलाकी २:१०-१६: सम्बन्ध-विच्छेद र विवाहको सम्बन्धमा आएको मिलावट**

**मलाकी २:१०-१२:** त्यसपछि सम्बन्ध-विच्छेद र पराई देवताहरू मान्ने अन्यजाति पत्नीहरूसँग गरिएको बिहाबारी छलफलको विषय भयो र त्यस कुरासित व्यवहार गरिन्छ । यहूदीका मानिसहरूले विदेशीहरूसँग विवाहको सम्बन्ध राखेर विश्वासधात गरेका थिए; किनकि यसरी तिनीहरूले आफ्नो राष्ट्रिय एकता नष्ट गरिरहेका थिए । यसकारण यस्तो मिस्त्रित विवाहको सम्बन्धमा रहेका मानिसहरू जो पनि नष्ट पारिनेथिए ।

**मलाकी २:१३-१६:** मानिसहरूले वेदीको सामु रोएर आँसुको धारा लगाए; किनभने अबदेखि उसो परमप्रभुले तिनीहरूको हातबाट भेटीहरू ग्रहण गर्नुहवायियो । अनि किन यस्तो भयो? किनभने तिनीहरूको विवाहको सम्बन्धमा परमप्रभु साक्षी बस्नुहुन्थियो । ओहो, तिनीहरूले हालैमा आफ्नो विवाहको सम्बन्ध कति सजिलोसित तोडिरहेका थिए? ! उहाँले तिनीहरूको विषयमा के सोच्चुभएको थियो भने, उहाँको विचारमा तिनीहरू एउटै शुद्ध जाति हनुपरेको थियो । तिनीहरूले ईश्वरीय सन्तानहरू पैदा गर्नुपरेको थियो । तिनीहरू अन्यजातिहरूका सबै भ्रष्टाचारहरूबाट अलगै बस्नुपरेको थियो । परमेश्वर अबाइबलीय सम्बन्ध-विच्छेद र त्यसबाट उत्पन्न हुने

## ८ □ मलाकीको पुस्तकको टिप्पणी

अत्याचार घृणा गर्नुहुन्छ । सम्बन्ध-विच्छेद र अत्याचारको बीचमा रहेको सम्बन्धको विषयमा श्री जोइस जे. बाल्डविनले निम्न स्पष्टीकरण गरेका छन्:

‘उहाँले सम्बन्ध-विच्छेदकस्तो देख्नुहुन्छ ? यो त आफ्नो वस्त्र अत्याचारले ढाक्नुजितैको हो । योचाहिं एउटा साङ्केतिक भाषा हो, जसको अर्थ सबै प्रकारका ठूला-ठूला अधर्महरू हुन, जुन अधर्महरूले हत्या गरिएको व्यक्तिको रणतने जरै जहाँ पनि र सबैको निम्न देख्ने गरी आफ्नो दाग छोड्दा रहेछन् ।’

ड) मलाकी २:१७: परमेश्वर पवित्र हुगुहुन्छ र उहाँले न्याय गर्नुहुनेछ भन्ने सम्बन्धमा मानिसहरूको इच्कार यस प्रकारको छ

तिनीहरूले परमप्रभुलाई आफ्ना वचनहरूले थकित पारेका थिए, किनकि तिनीहरूले यसो भन्ने गर्थे: ‘दुष्ट काम गर्ने मानिसको व्यवहार जुनसुकै होस, परमप्रभु यसको वास्ता गर्नुहुन्न ।’ अनि ‘न्यायको परमेश्वर कहाँ हुनुहुन्छ ?’ भन्दै तिनीहरूले उहाँलाई हस्तक्षेप गर्न चुनौती दिन्थे, ती कपटीहरू !

च) मलाकी ३:१-६: अन्तराल विषयः  
मसीह न्याय गर्न आउनुहुनेछ

मलाकी ३:१: अबचाहिं अघिल्लो पदमा मानिसहरूले गरेको भक्तिहीन चुनौतीको जवाफ परमेश्वरले दिन लाग्नुभयो । उहाँले आफ्नो सन्देशवाहक पठाउनुहुनेथियो । अनि यो प्रतिज्ञा इतिहासमा बढिस्मा दिने यूहत्रामा आंशिक रूपमा पूरा भयो; तर यो प्रतिज्ञा भावी समयमा सम्पूर्ण तवरले पूरा हुनेछ, त्यस समयमा, जब एलियाले प्रभुको निम्नि बाटो तयार पार्नेछन्; किनभने उहाँ ती करारका सन्देशवाहक हुनुहुनेथियो, जसको चाहना तिनीहरूले गर्ने गर्थे; कत्रो बहाना ! किनकि यसको विषयमा दुःखलाग्यो कुरा के थियो

भने, जब उहाँ संसारमा आउनुभयो अर्थात् उहाँको पहिलो आगमनमा इस्ताएली जाति उहाँमा प्रसन्न भएन, तर तिनीहरूले उहाँलाई क्रसमा टाँगे ।

मलाकी ३:२-४: तर यहाँ बताइएको उहाँको आगमनको दिन उहाँको दोस्रो आगमन हुनेछ । प्रभु येशू पापको न्याय र पापको उचित दण्ड दिन आउनुहुनेछ; अनि त्यस दिनमा को खडा रहन सक्ता ? अनि यो एउटा शुद्धीकरणको सेवकाई पनि हुनेछ; अनि ख्रीष्ट येशूले मन्दिर शुद्ध पार्नुभएको कुराले यसको चित्रण गर्छ; अनि अन्तमा यो शुद्ध पार्ने सेवकाई उहाँको दोस्रो आगमनमा सम्पूर्ण तवरले पूरा हुनेछ । तब लेवीका सन्तानहरू अर्थात् पूजाहारीहरू खारेर चोखो पारिनेछन्, त्यसपछि उनीहरूले उहिलेका दिनहरूमा जस्तै परमप्रभुलाई मनपर्दा भेटीहरू अर्थात् पवित्रता र धार्मिकताका बलिहरू चढाउनेछन् ।

मलाकी ३:५: अनि परमप्रभुले जादुगर-हरू, व्यभिचारीहरू, भूटा कसम खानेहरू र ज्यालादार नोकरहरू, विधवाहरू र दुहुराहरूको थिचोमिचो गर्नेहरूलाई, साथै परदेशीसित अन्याय र बेवास्ता गर्नेहरूलाई समेत दण्ड दिनुहुनेछ ।

मलाकी ३:६: परमप्रभु बदली हुनुहुन्न, तर उहाँ सधैं उही भइरहनुहुन्छ; यसकारण याकूबका सन्तानहरू नाश र शेष भएनन् । तब हामीले तिनीहरूको संरक्षण केवल उहाँको बदली नभएको सदगुणया खोज्नुपर्छ ।

छ) मलाकी ३:७: मानिसहरूको पछिहटाइ परमप्रभुले मानिसहरूलाई उहाँकहाँ फर्कने निमन्त्रणा दिनुहुन्छ । तर ती कपटीहरूले ‘हामी कुन कुरामा फर्कौ ?’ भनेर सोध्छन् । किनकि तिनीहरू आफ्नो विचारमा परमप्रभुबाट हटेका थिएनन् ।

**ज) मलाकी ३:८-१२: दशांसहरू र भेटीहरूको विषयमा परमेश्वरलाई लुटिएको**

मोशाको व्यवस्थाअन्तर्गत इस्त्राएलीहरूले खेतबारीहरूको सबै उज्जनी र आफ्नो सारा पशुधनबाट परमप्रभुलाई दशांस दिनुपरेको थियो, नभई तिनीहरूले दशांसको थोक पैसाले छुटाएर त्यसमा पाँचौं भाग थज सक्ये। तिनीहरूले अन्य थुपै भेटीहरू लगायत दशांसहरू पनि दिनु थियो; अनि दशांस दिनुको अर्थ के थियो? दशांसद्वारा इस्त्राएलीहरूले सबै थोकहरू परमेश्वरका थिए, र उहाँचाहिँ सबै प्रकारको धनसम्पत्तिको दाता हुनुहुन्थ्यो भन्ने अङ्गीकार दिए।

अनि दिने विषयमा नयाँ नियमको शिक्षा के हो त? ख्रीष्ट-विश्वासीहरूले नियमित रूपले, उदारचित्तले, खुशीसाथ दिनुपर्छ, र प्रभुले तिनीहरूलाई फलिफाप गर्नुभएअनुसार अर्थात् यस फलिफापको ठीक-ठीक अनुपातअनुसार तिनीहरूले दिनुपर्छ। तर नयाँ नियममा दशांस दिने विषयमा केही पनि लेखिएको छैन। तर यसको विषयमा निम्न प्रकारको सुभाउ छः व्यवस्थाको अधीनतामा जिउने यहूदी मानिसले दशांस दिने गर्थ्यो भने, अनुग्रहको अधीनतामा जिउने ख्रीष्ट-विश्वासीले कति बढ़ता गरी दशांस दिनुपर्ला, होइन र?

पुरानो नियमको समयमा विश्वास-योग्यतासाथ दशांस दिने मानिसले भौतिक धनसम्पत्तिरूपी इनाम पाउँथ्यो; तर यस वर्तमान युगमा हाम्रो धनसम्पत्तिको विषयमा हामी विश्वासयोग्य भण्डारे भयाँ भने आत्मिक धनसम्पत्ति हाम्रो इनाम हुन्छ।

यसकारण आठ पदमा आएर परमप्रभुले तिनीहरूलाई सम्झना गराउनुहुन्छः तिनीहरू आफ्ना दशांस र भेटीहरू नल्याएकोमा चुकेको

यसकारण तिनीहरूले परमेश्वरलाई लुटौदैथिए र आफूमाथि श्राप ल्याउँदैथिए। तर तिनीहरू आफ्नो दशांस दिनुमा विश्वासयोग्य भएदेखि, उहाँले तिनीहरूको निम्नि स्वर्गका भ्यालहरू खोलेर तिनीहरूलाई प्रशस्त आशिष, पत्यार नलाग्दो भरपूरीले आशिष दिनुहुनेथियो, यहाँसम्म कि तिनीहरूसँग राखो ठाउँ रहनेथिएन। उहाँले तिनीहरूलाई खडेरी, महामारी, शत्रुहरूको हमला र सलहहरू आदि प्रकोपहरूबाट छुटाउनुहुनेथियो, र तिनीहरूलाई पृथ्वीको निम्नि आशिषको कारण तुल्याउनुहुनेथियो।

**भ) मलाकी ३:१३-१५: परमेश्वरको विरुद्धमा भूटा आरोपहरू लगाइएका**

फेरि पनि परमप्रभुले तिनीहरूको विरोधमा उटा नयाँ अभियोग लगाउनुहुन्छः तिनीहरूले उहाँको विरुद्धमा कठोरभन्दा कठोर शब्दहरू बोले; किनकि तिनीहरूले यसो भन्दैथिएः ‘परमेश्वरको सेवा गर्नु व्यर्थ हो, र हामी उहाँप्रति आज्ञाकारी भयाँ भने यसबाट हामीलाई केही पनि फाइदा हुँदैन’ तिनीहरूले अरूलाई विश्वास दिलाउन खोज्ये, कि घमण्डी, कुकर्माहरू र परमेश्वरलाई परीक्षा गर्नेहरूको समृद्धि मात्र के, यस्ताहरू दण्ड नपाई उम्काउँदा रहेछन् अरे। तर यस्तो कुरा हुनेछैन नै।

## खण्ड २

मलाकी ३ः१६-४ः६ः

### बाँकी रहेका यहूदीहरूले पाउने आशिष र दुष्टहरूले भोग्नुपर्ने न्यायको दण्ड

क) मलाकी ३ः१६-१८ः बाँकी रहेका  
विश्वासयोग्य जनहरूको पुनर्स्थापना

तर तिनीहरूमध्ये परमप्रभुप्रति निष्ठावान् भएका कोही-कोही त थिए, एउटा बाँकी रहेको भाग त थियो। यिनीहरू पो उम्कनेथिए र आशिषित हुनेथिए, यिनीहरू परमेश्वरको निज धन ठहरिनेथिए; यिनीहरू उहाँका हुनेथिए।

यस विषयमा श्री विलियम केल्लीले यस प्रकारको टिप्पणी गरेका छन्:

‘अबदेखि उसो यहूदीहरूले हामी यहूदी हाँ भनेर दावी गर्नेछैन्; किनकि तिनीहरूले आफ्नो बाहिरी ठहर र चिनारी व्यर्थ भएको देखेछन्; किनभने तिनीहरूले त्यही कुरा बहुमूल्य ठारेछन्, जुन कुरा परमेश्वरको हो; अनि तिनीहरूले दुष्ट मानिसहरूलाई यिनीहरू यहूदी भएका नाताले भन् बढी धृणा गर्नेछन्। (१८ पद)’<sup>५)</sup>

ख) मलाकी ४ः१ः दुष्टहरूको न्याय

भट्टीजस्तै दक्षिने त्यो दिन आइरहेको थियो, जुन दिनमा सबै घमण्डी र दुष्ट मानिसहरू, तिनीहरूको जरादेखि तिनीहरूको दुप्यासम्म, नष्ट हुनेछन्।

ग) मलाकी ४ः२-३ः मसीह बाँकी रहेका यहूदीहरूकहाँ आउनुहोनेछ

तर विश्वासयोग्य जनहरूले मसीहमा धार्मिकताको सूर्यलाई स्वागत गर्नेछन्; यी धार्मिकताको सूर्यको उदयको साथसाथै उहाँका पखेटाहरूमा चङ्गाइ हुनेछ। अनि परमेश्वरको नामको डर मात्रेहरू आफ्ना शत्रुहरूमाथि विजयी हुनेछन्, तिनीहरूका यी शत्रुहरू तिनीहरूका खुट्टाहरूमनि खरानी हुनेछन्।

घ) मलाकी ४ः४-६ः आज्ञाकारी हुन अन्तिम आग्रह गरिएको, साथै भविष्यवक्ता एलियाको आगमन प्रतिज्ञा गरिएको

यस पुस्तकको अन्तमा एउटा अर्ती छ: तिनीहरूले मोशाको व्यवस्थाको सम्भन्ना गर्नुपरेको थियो; अनि निम्न प्रतिज्ञा पनि दिइएको छ: ‘परमप्रभुको दिन आउनुभन्दा पहिले म इस्ताएलकहाँ एलियालाई पठाउनेछु।’ अनि एलियाले मानिसहरूको जीवनमा कत्रो सुधार ल्याउनेछन्, यहाँसम्म कि तिनीहरूको चरित्र तिनीहरूका ईश्वरीय पितापुर्खाहरूको जस्तै बत्रेछ। यसो नभए ता परमेश्वरले देशलाई<sup>५)</sup> (वा पृथ्वीलाई) श्राप दिनुपर्नेछ।

जब यहूदीहरूले यो पुस्तक सभाधरहरूमा पठन गर्थे, तब तिनीहरूले छ पद पढेपछि फेरि एकपल्ट पाँच पद पढेर तिनीहरूको धार्मिक पठन सिद्ध्याउँथे; यस प्रकारले यस पुस्तकको पठन श्रापसित अन्त हुँदैनथियो। तर यसको विषयमा श्री हेर्बर्ट वोल्फले के पत्ता पाए भने, ‘यस पुस्तकको सन्देशबाट त्यसको तीखोपन सम्याउने यस प्रयासले चिन्ता-जनक वास्तविकतामाथि कुनै प्रकारको असर गर्दैन।’<sup>६)</sup>

हामी पुरानो नियम नयाँ नियमको प्रकाशअनुसार पढ्नुपर्छ; किनकि नयाँ

नियमको प्रकाशचाहिँ बढी भएको छ । यसकारण श्री कैल र श्री डेलित्वले पुरानो नियमको विषयमा लेखेको शास्त्रबद्ध र विद्यागम टिप्पणी-कोशबाट<sup>7)</sup> त्यसको अन्तिम अनुच्छेद उद्धृत गरेर ‘विश्वासीहरूको नियमि लेखिएको पवित्र बाइबलको टिप्पणी’ अन्तर्गत पुरानो नियमको खण्ड समाप्त गर्न सर्वोत्तम देखिन्छ; किनकि तिनीहरूले यी दुईवटा नियम वा खण्डहरूको बीचको सम्बन्ध सुन्दर ढङ्गले जोडे, जब तिनीहरूले यसो लेखेको छन्:

‘मोशाको व्यवस्था र भविष्यवक्ताहरूका पुस्तक-हरूले ख्रीष्ट येशूको विषयमा गवाही दिए, अनि ख्रीष्ट येशू व्यवस्था र भविष्यवक्ताहरूले भनेका कुणहरू रह गर्न आउनुभएन, तर पूरा गर्न आउनुभयो । यसकारण जब त्यस पहाडमाथि प्रभु येशूको रूप-

परिवर्तन भयो, तब त्यस पहाडमा व्यवस्थाको स्थापक र पुरानो नियमको मध्यस्थ मोशा अनि इस्त्राएलमा व्यवस्था फेरि स्थापित गरेका पुनर्स्थापकको रूपमा भविष्यवक्ता एलिया देखा परे, जसले प्रभु येशूसंग उहाँको मृत्युको विषयमा कुरा गरे, जुन मृत्यु उहाँले यरूशलेममा पूरा गर्न लानुभएको थियो । यो क्षण प्रभुका प्रेरितहरूको नियमि मात्र होइन, तर हामी सबैको नियमि पनि कति व्यावहारिक गवाही बनेको छ; किनभने जुन येशू ख्रीष्टले हाम्रो नियमि आफ्नो जीवन सुम्प्तिदिनुभयो र यसरी हाम्रो पाप उठाइ-लैजानुभयो र हामीलाई व्यवस्थाको श्रापबाट दाम तिरेर छुटाउनुभयो, यी येशू ख्रीष्ट नै पिता परमेश्वरका प्रिय पुत्र हुगुहन्यो र हुगुहन्छ । अनि हामीले उहाँको कुरा सुन्नपर्छ; किनभने उहाँको नाममाथि विश्वास गरेर हामी परमेश्वरका सन्तान हुनेछौं र अनन्त जीवनका हकदार बनेछौं ।’<sup>8)</sup>

### ENDNOTES:

- 1) **Introduction:** Our English word angel comes from the Greek word 'angelos' (messenger or angel). The name of the book is from the Hebrew word 'malaak', with the same meanings.
- 2) **Introduction:** Joyce Baldwin, Haggai, Zechariah, Malachi, p. 241.
- 3) **2:13–16:** Joyce Baldwin, Haggai, Zechariah, Malachi, p. 241.
- 4) **3:16–18:** William Kelly, Lectures Introductory to the Study of the Minor Prophets, p. 536.
- 5) **4:4–6:** The same Hebrew word 'eretz' can mean both land or earth.
- 6) **4:4–6:** Herbert Wolf, Haggai and Malachi, p. 126.
- 7) **4:4–6:** It is well worth noting that Keil and Delitzsch's multi-volume work, while over a century old, is still in print and widely used. Whereas rationalistic commentaries are constantly being replaced by ever more radical unbelief, doctrinally sound and well-written ones can prove valuable for decades and even centuries to come.
- 8) **4:4–6: C. F. Keil**, 'Malachi', Biblical Commentary on the Old Testament, XXVI:475.

### BIBLIOGRAPHY

- Baldwin, Joyce G. *Haggai, Zechariah, Malachi: An Introduction and Commentary*. The Tyndale Old Testament Commentaries. Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 1972.
- Feinberg, Charles Lee. *Habakkuk, Zephaniah, Haggai and Malachi*. New York: American Board of Mission to the Jews, Inc., 1951.
- \_\_\_\_\_. *The Minor Prophets*. Chicago: Moody Press, 1976.
- Keil, C. F. 'Malachi.' In *Biblical Commentary on the Old Testament*. Vol. 26. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1971.
- Kelly, William. *Lectures Introductory to the Study of the Minor Prophets*. London: C. A. Hammond Trust Bible Depot, n.d.
- Logsdon, S. Franklin. *Malachi or Will a Man Rob God?* Chicago: Moody Press, 1961.
- Morgan, G. Campbell. *The Minor Prophets*. Old Tappan, N.J.: Fleming H. Revell Company, 1960.
- Tatford, Frederick A. *The Minor Prophets*. Vol. 3. Reprint (3 vols.) Minneapolis: Klock & Klock Christian Publishers, 1982.
- Wolf, Herbert. *Haggai and Malachi*. Chicago: Moody Press, 1976.